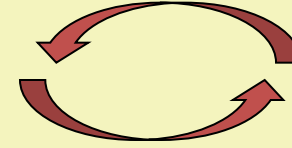
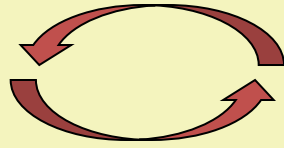

HYVÄ KOULUPÄIVÄ: laadukas perusopetus, kasvua ja kehitystä tukeva toimintakulttuuri sekä **oppimisympäristö**, yhteisöllisyys, kodin ja koulun yhteistyö, turvallisuus....

**LAKISÄÄTEISET
PROSESSIT:**

*Pedagoginen
arvio*

Oppimissuunnitelma

*Pedagoginen
selvitys*

*Erityisen tuen päätös
ja HOJKS*

OPETUKSEN JA TUEN SUUNNITTELU:

Oppimissuunnitelma

Oppimissuunnitelma (pakollinen)

HOJKS (pakollinen)

TUKIMUODOT

eriyttäminen
oppilaanohjaus
oppilashuollon tuki
tukiopetus
osa-aikainen erityisopetus

apuvälineet yms.
avustajapalvelut
ohjaus- ja tukipalvelut

eriyttäminen
oppilaanohjaus
oppilashuollon tuki
tukiopetus
osa-aikainen erityisopetus

apuvälineet yms.
Avustajapalvelut
Ohjaus- ja tukipalvelut

eriyttäminen
oppilaanohjaus
oppilashuollon tuki
tukiopetus
osa-aikainen erityisopetus
kokoaikainen erityisopetus
apuvälineet yms.
avustajapalvelut
ohjaus- ja tukipalvelut

TUEN JÄRJESTÄMINEN: joustavat ryhmittelyt, ryhmä koko, samanaikaisopetus,

YLEINEN TUKI
VARHAINEN PUUTTUMINEN

ERITYINEN TUKI

*A kattava arviointi
B tarkennettu interventio,
erityisopetustarpeen arvio*

B tuen tarjonta

sisältö, keinot

toimijat, yhteistyö

TEHOSTETTU TUKI

*A oppimisen esteiden tunnistus, diagnoosi
B intensiivinen interventio, edistymisen seuranta*

paikka

periaate

prosessi ja välineet

A tuen tarpeen ja sen muutoksen tunnistus

YLEINEN TUKI

A yleinen seulonta

B hyvä perusopetus ja edistymisen seuranta

varhaiskasvatus esiopetus **perusopetus 1.- 6. 7.- 9.** lisäopetus 10. toinen aste

Tehdään **intensiivisesti toisin** niin kauan kuin on tarve, joustavaa, yksilöllistä, tiivis (riittävän pitkäkestoinen) seuranta ja arvio: tehoaako ja mikä?

ERITYINEN TUKI, HOJKS
määräaikainen erityisen tuen päätös

pedagoginen selvitys, opettajat yhdessä, moniammatillinen konsultaatio: OHR, tarvittaessa psykologinen arvio, testit: tehostettu tuki ei riitä oppilaalle, vaikka suunniteltu hyvin ja riittävän pitkäkestoista

Tehdään **enemmän toisin**: vielä joustavampaa, yksilöllisempää; tiivis seuranta ja arvio: tehoaako ja mikä?

TEHOSTETTU TUKI, oppimissuunnitelma
päätetään aloittaa tehostettu tuki

pedagoginen arvio, opettajat, erityisopettaja konsulttina, OHR: yleinen tuki ei riitä joillekin oppilaille

Kaikissa vaiheissa luokan-, aineen-, erityisopettajat yhdessä painotus vaihtelee erikseen ja jakaen: **joustavat järjestelyt**

Tehdään **jotakin toisin**: vähän joustavampaa, yksilöllisempää; tiivis seuranta ja arvio: tehoaako ja mikä?

YLEINEN TUKI (oppimissuunnitelma)

pedagogiikan yleinen kehittämistarve

eriyttämistarve

enemmistö tarvitsee muuta kuin saa / yksi tai useampi oppilas tarvitsee jotain lisää tai eri tavalla

hyvin toimiva PERUSOPETUS avoin, yhteisöllinen, psyykkisiä perustarpeita tukeva

varhaiskasvatus esiopetus **perusopetus 1.- 6. 7.- 9.** lisäopetus 10. toinen aste

vanhemmat: kaikki toiminta yhteistyössä vanhempien kanssa **oppilashuoltoryhmä:** suunnittelu, organisaatio, seuranta

Moniammatillinen pedagoginen keskustelu ja havainnointi, testit:

havaitaan

Pedagoginen keskustelu ja havainnointi, oppiaineiden kokeet, erityisopettajan testit:

havaitaan

Pedagoginen keskustelu oppilaiden ja opettajien kesken ja havainnointi, oppiaineiden kokeet, seurat: **havaitaan**